

Resolutions of the Council of Policy of Cape of Good Hope Cape Town Archives Repository, South Africa

Reference code: C. 136, pp. 74–94.

Dingsdag den 31:e Januarij 1758,

'S Voormiddags Present den Edelen Heere Commissaris Joan Gideon Looten mitsg:s den Edelen Heere Gouverneur Rijk Tulbagh en alle de Leeden.

Het geagt aanschrijvens Van haar Wel Edele Groot Agtbr: de Heeren der Hooge Indiase Regeering tot Batavia, de dato 15 Novembr: des Voorl: Jaars, het Welk P:r de Scheepen Amelisweert en Noord Nieuwland alhier is aangebragt, heeden geresumeert geworden Sijnde, is goedgevonden en beslooten dat daarop met eerbied Sal werden geantwoord.

Dat men niet Sal manqueeren om in opvolginge Van het diesweegens geordonneerde, bij Verstreking van Wijn of Brandewijn, de Leggers niet hooger dan teegens 360 Cann te doen bereekenen; dog ten deesen belange in Serieuse overweeginge genomen Sijnde, dat Nademaal d' excessive Spillagie en Minderheeden die 'er op de Groote quantiteit ingeslagen mitsg:s Verson en Verstrekt werdende Wijnen Komen te Vallen, alleen door den Keldermeester hebben moeten Werden goedgeemaakt en de gedragen uijt de berekening der Leggers tot 408 Cannen, gelijk Sulx bij de beandwoording der bevinding Op de Negotie Boeken deeses Gouvernements d' Annis 1752/53 in 't breede aan haar Wel Edele Groot Agtbr: is Vertoond Geworden, het dienvolgens een Volstreckte onmogelijkheid Voorgem: bediende Komt te Zijn, om de Leggers doorgaans teegens 360: Cann: Verstrekkende, de Voorsz: Considerabele Spillagie en verdere meenigvuldig onderhevig sijnde Schadelijke toevallen Van Leccagie als andersints, mitsg:s het Lang bewaaren der Wijnen in 'S Comp:s Kelders Waar door de Selve groote Vermindering onderworpen Zijn, te kunnen goedmaken, heeft men dierhalven moeten besluijten om ingevolge Welgem: haar Hoog Edelens hiertoe Verleende qualificatie, gedagten Keldermeester Van de Jaarlijxe Onder Ult:mo Augus:ts bij t' Sluijten der Boeken over te blijvене Restanten der Wijnen mitsg:s Arak en Brandewijnen, 10 pC:toe te Leggen, Welk dedomagement Soo Menageus als Mogelijk is, genomen Zijnde, Men dierhalven hopen wil, dat haar Hoog Edelens Sig Sullen gelieven te Laten welgevallen.

Dat men ook geensints in gebreeken Sal blijven, om Van het alhier geSouten Werdende Rundvleesch bij Continuatie aan ijder Schip niet meer te Laaten Verstrecken, als tot een drie Maandige Consumptie der daarop bescheijdene Manschappen Werd gerequireert, Soo als dit bereijts Seedert den ontfangst Van haar Wel Edele Groot Agtbr: geagte Letteren de dato 28 Octobr: 1755 in nakominge Van het daarbij aangeschreevene is gedaan geworden: met bijvoeging wijders, dat het deselve uijt ons eerbiedig Schrijvens Van den 8: Februarij des evengem: Jaars ook bij geliefte Sal Komen te Consteeren, dat bij de gedane aanbesteding Van Voorsz: Leverantie, dies Aanneemers Sig hoofdSakelijk hebben Verbonden, om gedurende den tijd Van drie Maanden Voor het goedblijven Van t' Vleesch in te Staan.

Maar betreffende de door haar Hoog Edelens geordonneerde oversending der alhier berustende Contanten ter somma van :240'000:– : dies aangaande is Verstaan, de Selve met eerbied te berigten, dat onder Ult:mo December Laatstl: in 'S Compag:s Kleene geld Cassa t' Montant Van 41903 7/8 Rdx: Restant geweest Sijnde, Seedert dien tijd al Voor meer als dit geld bedraagd, aan ordonnantie ter Leverantie Van Tarw en Rogge in 'S Comp:s Maguazijnen, Sijn gemaakt geworden; invoegen na betaaling Van dien, niets dan de Voorsz: Somma van :240'000 aan handen blijvende, en den uijtgaaf in dit Gouvernement 't eene Jaar door het andere

gerekent, Ruijm Hondert Duijzend Rijxd:s meer komende te bedragen als den ontfangst, Wanneer men daar onder niet begrijpt de Penn: dewelke P:r Assignatie in 's Comp:s Cassa worden geteld, en op Welkers Montant geen den minsten Staat is te Maaken, haar Hoog Edelens dierhalven uijt het een en Ander Ligtelijk Sullen gelieven op te maaken, d' onmogelijkheid die 'er in Steekt, om Meergem: Capitaal van :240'000 eenigsints te kunnen missen; Nadien men in teegendeel misschien Selfs Wel genoodsaakt Sal Sijn, om bij Aldien 'er inmiddels geen Assignatiën Van belang, Sullen in komen al in 't Aanstaande Jaar Soo niet eerder, een Eijsch van Contanten Voor dit Gouvernement uijt 't Patria te moeten doen, ende Sulx nog te eerder, Vermits teegenwoordig t' Zij bij de Weescamer Of d'iaconij in 't geheel geen, en bij Particulieren Seer Weijnig Contanten Werden gevonden, om deselve, gelijk bevoorens in Cas Van benodigtheid Wel eens geschied is, ten behoeve der E: Comp:gn op intrest te Kunnen Neemen.

Dat de met het Voorwaartsgem: Schip Noord Nieuwland hier aangebragte bestel Goederen en Brandbrieven Conform d' overgesondene Notitie, op de daarbij gespecificieerde Scheepen Sullende Verdeeld worden, men Wijders niet Zal afsijn, om in opvolging Van het Geordoneerde bij de Circulaire Missive van haar WelEdele Groot Agtbr: de dato 27: Octobr: Pass:o bij Versending van Militairen van hier Na Batavia, derselver geweeren bij d' afgaande factuuren te doen Noteeren.

Sullende Welgem: Haar Hoog Edelens Voorts op het eerbiedigst werden bedankt Voor de goederen en Provisien die de Selve de goedheid hebben gehad P:r Amelisweert herwaarts te Zenden, met bijgevoegd berigt Wijders, dat men dien bodem ten Spoedigsten met Tarw beladen Sal kunnen Laten Retourneeren, Nademaal het Jongst te Veld gestaan hebbend' graangewasch, door des Heeren Zeegen Seer favorabel is komen uijt te Vallen invoeger men ook geensints twijffelt, of de door haar Hoog Edelens gedane Petitie Van Coorn Sal dardoor ten Vollen Kunnen werden Voldaan.

Vervolgens geliefde den Heer Commissaris te Kennen te geeven, dat bij Sijn Edele in Consideratie genomen geworden Sijnde, dat dewijl door het overlijden Van D:om Arnoldus Mauritius Meijrink den Predikstoel in 't Land Van Waveren Van een Permanent Leeraar was ontbloot geraakt, en dat het voorgemelde nog merkelijk ten Agteren Sijnde Kerk tot geen geringe Last quam te Verstrecken, Maandelijx een der Resp: Predicanten Soo hier van Cabo als der andere ten platten lande Leggende Kerken te Laten afhaalen, om bij haare gemeijnte te Komen prediken, hij uijt dien hoofde Noodsaakelijk had geoordeelt, den met het Schip de Jager uijtgekome Predicant Remmerus Harders t' employeeren, om den Predikdienst in Voorsz: Kerk van t' Land Van Waveren Waar te Neemen ter tijd toe, dat den Predicant die bij het Schrijven deeser Regeering Van den 4 Maij Pass:o uijt het Vaderland is Versogt geworden, alhier Sal weesen aangekomen, Weshalven de Gagie van gem: Predikant Harders die Volgens besluit van den 13:e Januarij Jongstl: is afgeschreeven geworden, van heeden af wederom Sal moeten Cours Neemen.

Hierna gereSumeert weesende de Reecq:g der hier te Lande Sijnde Vijf Kerken, is Verstaan dat de Selve Volgens gebruik in Copia naar het Vaderland Sullen Werden overgeSonden, Welke Reecq:gn aldus Waaren Lujdend'.

'T Generaale Montant des Capitaals deeser Caabse Diaconij Armen, Bestaande In de Volgende te Weeten:

Aan A:o 1757 P:mo Januarij Was 't Capitaal 234884:05:

In dit Jaar Bijgekoomen

Aan Aalmoesen 4435:--:

d:o Grafsteeden d:o 446:08:

d:o Intresten d:o 9116:17:

d:o Armbossen	d:o 456:11:	
d:o Testamentaire giften	d:o 260:—:	
d:o Verhuurde gestoeltens	d:o 410:08:	d:o 15125:04: 250009:09:

Gaat af

Aan onKosten der Armen	13294:16:	
d:o d:o der Kerk	d:o 3876:10:	
d:o Winst en Verlies	d:o 2381:17:	d:o 19553:03: 230456:06:
Blijft onder Ult:mo Decembr: 1757		
Bestaande in de Volgende parthijen, als:		

Aan Cassa over Restant	14119:—:	
d:o obligaties en Custingbrieven	d:o 151858:08:	
d:o agterstallige Intresten	d:o 13231:14:	d:o 179209:02:
d:o ornamenten tot de kerk	1099:10:	
d:o huijsen over bouwstoffen	d:o 12547:14:	
d:o de Diaconij Van Stellenbosch	d:o 7200:—:	
d:o d:o d:o 't Land Van Waveren	d:o 11200:—:	
d:o d:od:o d:o Swart Land	d:o 19200:—:	d:o 51247:04: :230456:06:
Somma		

/:onderstond:/

Aldus Gedaan Een getransporteerd In Kerken Raaden aan Cabo de Goede Hoop ten overstaan Van mij ondergeteekende als Commissaris Politicq den 16 Januarij 1758. /:was geteek:/ S:s Swellengrebel.

Cassa Reekening der Armengelde, Soo bevonden is op Ultimo December 1757.

Debet,

Uijtgegeeven aan Alimentatie en diverse benoodigtheeden &:a	780:12:
Van haar Eerwaardens de Kerken Raade van Cabo, ter Leen een Somma Van	d:o 9000:—:

Credet

Bij 't Sluijten der Voorige jaars Reekening, is 'er p:r	
Restant in Cassa gebleeven	1620:05:
Onder de Godsdienst in 't Jaar 1757 ontfangen	d:o 859:03:
Nog Weegens Interessen giften en Kerke geregtigheeden	d:o 533:12:

Somma	:3013:04:
De uijtgaaff hiervan afgetrokken	d:o 780:12:
Soo Resteert in Cassa aan Contanten	2232:08:
Aan uijtstaande penn: Volgens Obligatie	d:o 6670:—:
Nog weegens Verscheenen Interessen	d:o 810:04:
De Kerke Ornamenten	d:o 240:—:
Somma	:9952:12:
Het Neevenstaande hiervan Afgetrokken	d:o 9000:—:
Soo blijft nog 't Capitaal der Armen	:952:12:
Gereduceert tot Swaargeld bedraagt	:762:5:

/:onderstond

Aldus Gedaan en NageSien in Kerke Vergadering Aan Stellenbosch den 4 Januarij 1758. /:was geteekent:/
Johannes Appeldoorn, N:s Vlock, Joh:s Louw, D: Malan, D:k D' Vos, Willem Morkel, H:d Cloete.

'T GeneraalLe Montant des Capitaals deeser Drakensteinsche Diaconie
Armen, bestaan in 't Volgende:

A:o 1757 P:mo Januarij Was 't Capitaal	15997:01:
In dit Jaar bijgekomen:	
Aan Aalmoesen	:862:—:
do Intresten	d:o 954:—:
do Kerkhofs geregtigheeden	d:o 204:—:
do Test: en Liberaale giften	d:o 50:—:
	d:o 2070:—:
	18067:01:
Gaat af	
Aan onkosten der Armen	1019:04:
do de Kerk en desselfs gebouwen	d:o 398:14:
do weegens een Muur om 't Kerkhof	d:o 3560:08:
	d:o 4978:10:
blijft onder Ult:o Decembr: 1757.	:13088:07:
bestaande in de Volgende Parhijen, als:	
aan Cassa over Restant	:888:7:
d:o obligatien en ScheepeKennissen	d:o 12200:—:
Somma	:13088:07:

Gereduceert tot Swaargeld bedraagt 10470:15:

/:was geteekend:/

P:V:d Spuij, D: D Villiers, Charle Marais, R:V:d. Merwe, Pieter du Toij de Jonge, F:s Marais, Pieter Loret, Paul Roux, Daniel Rossouw.

Cassa Reekening der Arme Gelderen Soo als bevonden is In 't Land Van Waveren.

Sup Ultimo Decembr: 1757.

Bij 't Sluijten Van de voorige Jaar Reekening p:r Restant	604:-:
Onder de godsdienst ontfangen	d:o 747:01:
Nog weegens Kerkelijke geregtigheeden	d:o 252:-:
	:1603:01:
Uijt gegeven tot Diversse benooditheeden	d:o 733:07:
Rest aan Contanten	869:10:
Daar en teegen is deese kerk aan die van Cabo de goede Hoop Schuldig	d:o 13000:-:
De Restant hiervan afgetrocken, Soo dat de kerk nog Debet blijft	d:o 12130:06:

gereduceert tot Swaargeld bedraagt :9704:6.

/:onderstond:/

Aldus gedaan en NageSien in de Kerke Vergadering In 't Land van Waaveren Ultimo Decembr: 1757. /:was geteekent:/ Gerard Croeser p:l V:d:M:, Pieter Theron, Isaak van der Merwen, Jacobus du Toojt, Jacobus de Wet de Jonge.

Cassa Reekening der Armen Gelden Soo als bevonden is op Ult:o Decbr: 1757.

Debet.

Uijtgegeeven tot diverse benoodigtheeden	:2343:13:
In Leen ontfangen Van d' Eerw: Kerken Raaden Van Cabo	d:o 24000:-:

Credit

Bij 't Sluijten Van de Voorige Jaars Reekening	
p:r Restand in Cassa gebleeven	1941:-:
Onder de Godsdienst ontfangen	d:o 517:04:
Nog weegens Kerke geregtigheeden en willige giften	d:o 46:08:
	:2504:12 stfs

Uijtgaaf hiervan Afgetrocken d:o 2343:13:
:160:15:
Dit Restant van 't neevenstaande afgetrocken d:o 24000:—:
Soo dat de kerk nog Debet blijft :23839:01:stv:s
gereduceert tot Swaargeld bedraagt :19071:5:

/:onderstond:/

Aldus gedaan en Nagesien in Kerke Vergadering in Swart Land, datum als boven. /:was geteekent:/ Gerardus Croeser V:d:M:, Gideon Slabber, Pieter Venter, P:v:d: Bijl, Hendrik van der Westhuijsen, François Smit, Maerten Slabber.

Dewijl ook bij nadere ReSumptie der Procuratien en Soldij Reecq:g is Komen te blijken, dat deSelve door den Heer Independent fiscaal Pieter Reede Van oudshoorn ondersogt en Wel bevonden Zijn, heeft men dierhalven aan dies eijgenaars gepermitteert, om de Selve Naar haare gemagtigdens in 't Vaderland te mogen OverSenden.

Sijnde Laatstelijk Verstaan, dat Seeker Vrouwspersoon gen:t Dina Dresser die A:o Pass:o als Zoldaat onder de Naam van Christiaan Van der Maas Van 'S gravenhage, met het Schip de Vrouwe Elizabeth hier is aangeland, met het ter Rheede leggend' Retourschip Akerendam Weederom naar 't Vaderland Sal werden te Rug gesonden.

*Aldus Geresolveert ende Gearresteerd Int Casteel de Goede Hoop Ten dage en Jaare Voorsz:
J.G. Loten
R Tulbagh
S Swellengrebel
P: v Reede van Oudshoorn
I: Meinertzhagen
R S Allemann
C Brand
D:d D' Aillij
P Hacker
Mij Present O M Bergh Secret:s*

Publication is only permitted if the name of the repository and the reference number are mentioned.